

7 เม.ย. 2023

OPEC+ ประกาศลดกำลังการผลิตน้ำมัน หรือจะเป็นปัจจัยจุดชนวนให้ปัญหาเงินเฟ้อจะกลับมาอีกครั้ง?

ปี 2022 ที่ผ่านมาราคาน้ำมันในตลาดโลกปรับตัวเพิ่มขึ้นในระดับสูง ซึ่งมีปัจจัยมาจากการที่รัสเซียทำการเปิดฉากทำสงครามในยูเครนเป็นตัวกระตุ้น และยังคงซ้ำเติมจากการที่ซาอุดีอาระเบียและสมาชิกกลุ่มประเทศผู้ผลิตน้ำมันรายใหญ่กับชาติพันธมิตร (OPEC+) ปรับลดกำลังการผลิต ซึ่งถือเป็นปัจจัยสำคัญที่ผลักดันให้เกิดภาวะเงินเฟ้อ ราคาสินค้าครองชีพพุ่งขึ้นทั่วโลก ทำให้ธนาคารกลางหลายประเทศทั่วโลกมีความจำเป็นต้องปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยสูงขึ้นไปอีกเพื่อสกัดเงินเฟ้อ ส่งผลให้เศรษฐกิจเกิดการชะลอตัวและมีความเสี่ยงที่อาจเข้าสู่ภาวะถดถอย

อย่างไรก็ดีในช่วงที่ผ่านมา รายงานตัวเลขเงินเฟ้อและการเติบโตของเศรษฐกิจของสหรัฐฯ เริ่มมีการชะลอตัวลง เพิ่มความคาดหวังที่ธนาคารกลางสหรัฐฯ จะผ่อนคลายความเข้มงวดของนโยบายการเงิน แต่แล้วความกังวลปัญหาเงินเฟ้อก็เพิ่มสูงขึ้นอีกครั้งหลังจาก OPEC+ กลับมีการประกาศปรับลดกำลังการผลิตอีกครั้งหนึ่ง

การปรับลดการผลิตน้ำมันของ OPEC+

เมื่อช่วงเดือน ต.ค. 2022 ที่ผ่านมา ทางกลุ่ม OPEC+ ได้มีมติปรับลดกำลังการผลิตรวม 2 ล้านบาร์เรลต่อวัน เริ่มตั้งแต่เดือนพฤศจิกายนปี 2022 ถึงสิ้นปี 2023 เพื่อดันราคาน้ำมันให้พุ่งสูงขึ้น ซึ่งสร้างความไม่พอใจให้กับรัฐบาลสหรัฐฯ เนื่องจากเห็นว่าปริมาณน้ำมันที่ลดลงจะยิ่งทำให้ราคาน้ำมันยิ่งสูงขึ้น จนกระทบต่ออัตราเงินเฟ้อที่ยังคงอยู่ในระดับสูง และกังวลว่าจะทำให้เป็นการเพิ่มรายได้ในการขายน้ำมันให้กับรัสเซีย ท่ามกลางสงครามในยูเครน ส่งผลให้สหรัฐฯ จำเป็นต้องปล่อยน้ำมันออกจากคลังสำรองฉุกเฉินมากที่สุดในประวัติศาสตร์ เพื่อกดดันราคาน้ำมันให้ต่ำลง โดยหลังจากที่ราคาน้ำมันเริ่มปรับตัวลดลงในช่วงที่ผ่านมา ล่าสุดซาอุดีอาระเบียและสมาชิกกลุ่มประเทศผู้ผลิตน้ำมันรายใหญ่กับชาติพันธมิตร (OPEC+) ได้มีการประกาศเมื่อวันที่ 2 เม.ย. 2023 ว่าทางกลุ่มเห็นพ้องต้องกันที่จะร่วมลดกำลังการผลิตน้ำมันลงเพิ่มอีก 1.16 ล้านบาร์เรลต่อวัน เริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคมนี้เป็นต้นไปและลากยาวไปจนถึงสิ้นปี และถือเป็นการปรับลดกำลังการผลิตรายวันมากที่สุดของ OPEC+ นับตั้งแต่การประกาศลดกำลังการผลิตลงวันละ 2 ล้านบาร์เรล เมื่อเดือน ต.ค. ปีที่แล้ว

ทำไมถึงมีการปรับลดกำลังการผลิต?

ปัจจัยแรกคือความกังวลที่ว่า อุปสงค์น้ำมันในตลาดโลกจะอยู่ในระดับอ่อนแอ กลุ่ม OPEC+ จึงต้องการให้ราคาน้ำมันยังคงทรงตัวได้ในระดับสูง โดยซาอุดีอาระเบียกล่าวว่าการลดกำลังการผลิตโดยสมัครใจที่ 1.66 ล้านบาร์เรลต่อวัน เพิ่มเติมจากการลดที่มีอยู่ 2 ล้านบาร์เรลต่อวัน เป็นมาตรการป้องกันล่วงหน้าที่มุ่งสนับสนุนเสถียรภาพของตลาด ในช่วงหลายเดือนที่ผ่านมา ราคาน้ำมันในตลาดโลกปรับตัวลดลงเรื่อยๆ โดยราคาน้ำมันในช่วงเดือนมีนาคมปรับตัวร่วงลงแตะ 70 ดอลลาร์ต่อบาร์เรล ทำสถิติต่ำสุดในรอบ 15 เดือน

โดยนายอเล็กซานเดอร์ โนวัค รองนายกรัฐมนตรีรัสเซีย กล่าวว่า วิกฤตการณ์ธนาคารที่เกิดขึ้นนั้นถือเป็นหนึ่งในสาเหตุที่อยู่เบื้องหลังการปรับตัวลดลงของราคาน้ำมัน และความกังวลต่อวิกฤตการณ์ธนาคารในช่วงเดือนที่ผ่านมา ทำให้นักลงทุนเทขายสินทรัพย์เสี่ยง รวมถึงความกังวลที่เศรษฐกิจถดถอย จะเป็นสาเหตุในการลดความต้องการใช้น้ำมัน และเป็นปัจจัยที่ส่งผลให้ราคาน้ำมันมีการปรับตัวลดลง

โดยนักวิเคราะห์หลายรายระบุว่า OPEC+ ต้องการจะพยุงราคาน้ำมันไม่ให้ร่วงผ่านระดับ 80 ดอลลาร์ลงไป และนักวิเคราะห์ของหลายสถาบันก็คาดการณ์ว่า มาตรการของ OPEC+ จะหนุนราคาน้ำมันให้พุ่งขึ้นสู่ 100 ดอลลาร์ เร็วกว่าที่คาดไว้ก่อนหน้านี้ และจะดันราคาไปที่ราว 110 ดอลลาร์ต่อบาร์เรลในช่วงราวกลางปีนี้

นอกจากนี้อีกหนึ่งปัจจัยที่กลุ่ม OPEC+ ประกาศลดกำลังการผลิตคือความขัดแย้งระหว่างกลุ่ม OPEC+ กับรัฐบาลสหรัฐฯ ซึ่ง OPEC+ ได้ถูกวิพากษ์วิจารณ์จากสหรัฐฯ ๗ ชั่วโมงแล้วในเรื่องของการปรับราคาและเข้าข้างรัสเซีย แม้ว่าจะเกิดสงครามในยูเครนก็ตาม และการตัดสินใจล่าสุดของกลุ่ม OPEC+ ก็ได้รับเสียงคัดค้านจากสหรัฐฯ ที่ออกมาโต้แย้งว่า ทั่วโลกขณะนี้กำลังต้องการราคาน้ำมันในระดับต่ำเพื่อสนับสนุนการเติบโตทางเศรษฐกิจ และสหรัฐฯ ๗ ต้องการราคาน้ำมันที่ไม่สูงมากนักเพื่อเป็นการป้องกันไม่ให้อัตราเงินเฟ้อพุ่งขึ้นเกินไป และสหรัฐฯ ๗ ต้องการราคาน้ำมันที่ต่ำลงกว่าเดิมเพื่อเป็นการป้องกันไม่ให้อัตราเงินเฟ้อพุ่งขึ้นเกินไป และสหรัฐฯ ๗ ต้องการราคาน้ำมันที่ต่ำลงกว่าเดิมเพื่อเป็นการป้องกันไม่ให้อัตราเงินเฟ้อพุ่งขึ้นเกินไป และสหรัฐฯ ๗ ต้องการราคาน้ำมันที่ต่ำลงกว่าเดิมเพื่อเป็นการป้องกันไม่ให้อัตราเงินเฟ้อพุ่งขึ้นเกินไป

ผลกระทบที่เกิดขึ้น

ปริมาณกำลังการผลิตน้ำมันทั้งหมดของกลุ่ม OPEC+ จะลดลง 3.66 ล้านบาร์เรลต่อวัน ซึ่งเทียบเท่ากับ 3.7% ของอุปสงค์ทั่วโลก ซึ่งการดำเนินการของ OPEC+ ที่ไม่ได้มีการคาดการณ์มาก่อนในครั้งนี้ส่งผลให้ราคาน้ำมันโลกพุ่งพรวดกว่า 5 ดอลลาร์สหรัฐต่อบาร์เรล หรือคิดเป็น 7% และส่งผลให้ราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกทะยานขึ้นไปกว่า 85 ดอลลาร์ต่อบาร์เรล (ณ วันที่ 3 เมษายน 2566)

นักเศรษฐศาสตร์จาก Bloomberg Economics กล่าวว่า หากราคาน้ำมันปรับตัวขึ้นไปถึงหรือสูงกว่า 100 ดอลลาร์ต่อบาร์เรล ซึ่งจะส่งผลไปสู่การปรับตัวเพิ่มขึ้นเงินเฟ้ออีกครั้ง และกดดันให้ธนาคารกลางทั่วโลกต้องทำการปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยเพื่อควบคุมเงินเฟ้อดังเช่นที่ผ่านมา จากการตั้งสมมติฐานของ Bloomberg ระบุว่าหากราคาน้ำมันมีการปรับตัวเพิ่มขึ้น 0.8 ppt จะทำให้เงินเฟ้อ CPI ของสหรัฐฯปรับตัวเพิ่มขึ้นเป็น 4.5% เมื่อเทียบเป็นรายปีในไตรมาสที่ 4

ด้านนักวิเคราะห์ของ Goldman Sachs คาดการณ์ว่าการปรับลดกำลังการผลิตของ OPEC+ รวมกับการปรับลดการผลิตของรัสเซียที่ขยายเวลาออกไปนั้น ทำให้คาดการณ์ว่าราคาน้ำมันจะอยู่ที่ 95 ดอลลาร์ต่อบาร์เรลในเดือนธันวาคมปีนี้จาก 90 ดอลลาร์ก่อนหน้านี้ และเป็น 100 ดอลลาร์จาก 95 ดอลลาร์ ในเดือนธันวาคม 2024

อย่างไรก็ดีจะเห็นได้ว่าหลังจากที่ OPEC+ ประกาศลดกำลังการผลิตเพิ่มเติม การปรับเพิ่มขึ้นของราคาน้ำมันเป็นไปอย่างจำกัด โดยราคาไปแตะระดับราว 80 ดอลลาร์ต่อบาร์เรล และทรงตัวอยู่ที่ระดับนั้น สืบเนื่องจากตัวเลขเศรษฐกิจที่ออกมาเริ่มบ่งชี้ให้เห็นถึงความเสี่ยงที่จะเกิดสภาวะเศรษฐกิจถดถอยมากขึ้น และนั่นก็จะส่งผลกระทบต่อความต้องการใช้น้ำมันโลกในอนาคต ซึ่งการคาดการณ์อุปสงค์ที่ชะลอลดตัวลง อาจทำให้ราคาน้ำมันไม่ได้มีการปรับเพิ่มขึ้นแรงเหมือนที่หลายฝ่ายได้คาดการณ์ไว้ และหากเป็นเช่นนั้นจริงตัวเลขเงินเฟ้อที่เริ่มส่งสัญญาณชะลอลดตัวลงในช่วงหลัง ก็อาจจะไม่ได้กลับมาเร่งตัวขึ้น และนั่นก็หมายความว่า การวัฏจักรการขึ้นดอกเบี้ยของธนาคารกลางต่าง ๆ ทั่วโลกใกล้จะถึงจุดสิ้นสุดแล้วเช่นกัน

ที่มา : Bloomberg, Reuters, Financial Time